

Forssan kaupungin nuorten työpaja 17 vuotta**22.2.2011****Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila****Hyvät työseminaarin osallistujat,**

Minulla on suuri ilo ja kunnia saada esittää valtiovallan lämmin tervehdys Forssan kaupungin nuorten työpaja-toiminnalle. Samalla onnittelen lämpimästi teitä 17 vuotta täyttävästä toiminnastanne! Pahoittelen, että saavuin tänne näin myöhään. Päivä on mennyt niin eduskunnassa kuin maa- ja metsätalousministeriössä täydessä työssä. Olen kuitenkin iloinen, kun saan osallistua vielä seminaariin.

Olen saanut itse forssalaisena kaupunginvaltuutettuna ja paikkakuntalaisena seurata hienoa toimintaanne. Olen vuosi vuodelta tullut vakuuttuneemmaksi tämän monelle erittäin tärkeän palvelun toiminnasta. Tämä on juuri sitä ennaltaehkäisevää työtä, jota nuorten eteen pitää tehdä.

Hyvät kuulijat,

Forssan nuorten työpajan toiminta alkoi kevättalvella 1994. Suomi oli tuohon aikaan juuri kokenut historiamme syvimmän talouden laman. Vuodesta 1990 vuoteen 1994 työllisyys laski yli 14 prosenttiyksikköä ja työttömyysaste nousi lähes 18 prosentin tuntumaan ja osassa maata paljon korkeammallekin. Vuonna 1994 nuorisotyöttömyyden luvut olivat synkkää luettavaa. Tuolloin yli 37 prosenttia alle 25-vuotiasta oli työttömänä.

Kahdenkymmenen vuoden takainen lama jätti työmarkkinoille suuret haasteet ja monen ihmisen elämään pysyvät jäljet.

Muistan todella elävästi ne vaikeat päätökset eduskunnassa tuohon aikaan. Leikkauslistat olivat kovaa luettavaa. Jotain oli kuitenkin pakko tehdä maamme nostamiseksi jälleen jaloilleen ja kukoistukseen. Noista ajoista selvittiin, mutta jälkiä jäi ja monet maksavat laskua vieläkin.

Suomi oli tuolloin vain tuntien päässä joutua kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n holhoukseen. Hallitus istui kriisikokouksia yleensä viikonloppuisin ennen kuin maanantaina

rahamarkkinat aukesivat, oli pakko uusia säästö- ja leikkauspäätöksiä taloutemme pelastamiseksi. Hallitus teki erittäin kauaskantoisia ratkaisuja muun muassa yritysverotuksessa, joilla luotiin edellytyksen vientivetoiselle kasvulle. Siitä alkoi taloutemme nousu, jota jatkui lähes 10 vuotta yhteen menoon.

Forssan nuorten työpajatoiminnalla oli merkittävä rooli laman nuorisotyöllisyyden hoidossa. On tärkeää, että nuori pääsee työhön ja arkirutiineihin kiinni. On todella karua lukea tilastoja, jotka kertovat, että tuhannet nuoret ovat syrjäytyneet ja vailla suuntaa elämässään. Kuten vanha sanonta kuuluu, työ on parasta sosiaaliturvaa. Meillä ei ole varaa menettää ainuttakaan nuorta syrjäytymään.

Hyvät seminaarin osallistajat,

Syksyllä 2008 Suomeen kantautui ikäviä uutisia maailmalta. Yhdysvaltain asuntomarkkinoilla kuumeni ja sub-prime-luottojen päälle rakennetut korttitalot alkoivat sortua ensin Yhdysvalloissa ja sitten koko maailmassa - myös Suomessa. Suomi joutui maailmanlaajuisilla talouden markkinoilla kärsimään USA:n holtittomasta ja vastuuttomasta lainanantopolitiikasta ja kohtasi jälleen talouden taantuman monen kasvun vuoden jälkeen. Työttömyys kääntyi nousuun ja lomautukset lisääntyivät. Nuorisotyöttömyys kipusi hälyttävälle tasolle. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 15-24-vuotiaiden työttömyys oli 20,3 %. Avoimet työpaikat eivät vähentyneet Suomessa yhtä nopeasti kuin 1990-luvun lamassa, vaan työtä on ollut tarjolla etenkin hoito- ja hoiva-aloilla sekä kaupan alalla.

Nyt kun pahimmasta on selvitty, voidaan todeta, että Suomi selviytyi pääministerien Vanhasen ja Kiviniemen hallitusten taitavan ja elvyttävän talouspolitiikan ansiosta tästä kaikesta melko hyvin. Massatyöttömyyttä ei syntynyt ja taantuma on ohitettu turvallisesti ilman suuria vaurioita. Maailmantalouden suhdanteiden varjossa tarvitaan jatkossakin taitavaa talouspolitiikkaa. Nousukaudella tarvitaan malttia: tuloja on käytettävä harkiten ja huonoihin aikoihin varautuen. Taantuman varalle pitää jättää pelivaraa, jotta pahimmilta kuopilta voidaan välttyä ja taloutta elvyttää takaisin toimintakuntoon.

Työ on meille monelle tärkeä arvo sinänsä. Valtion tulee luoda edellytykset jokaisen työhaluisen ja -kykyisen ihmisen mahdollisuuksiin työntekoon. Tällä hetkellä suurin osa

suomalaisista työtätekevistä on palkkatyössä toisen palveluksessa. Sekä Vanhasen että nyt Kiviniemen hallitus on halunnut osoittaa tukensa suomalaiselle työlle taantuman aikaan. Hallitus on alentanut työn verotusta, sillä kasvua on luotava varsinkin taloudellisesti huonoina aikoina. Työn verotuksen aleneminen näkyy jokaisen palkansaajan kukkarossa. Toinen tärkeä arvo on yrittäjyys. Yrittäjyyttä pitää tukea, että kasvua syntyisi. Finnveran rahoitusvaltuuksia nostettiin taantuman aikana, jotta yrittäjiä voitaisiin tukea taantuman yli. Suhdannerahoitusta myönnettiin yli viidellesadalle yritykselle liki 190 miljoonalla eurolla. Näin autettiin montaa yritystä ja säilytettiin monta työpaikkaa pahimman yli.

Hyvät kuulijat,

Talouden elvytystoimet eivät kuitenkaan yksin riitä talouden laskusuhdanteen aikana turvaamaan yhteiskunnan kestävästä hyvinvointia. Tulevaisuudesta on pidettävä huolta vahvasti tukemalla nimenomaan nuoria, jotka ovat tulevaisuutemme tärkein voimavara.

Nuorisotyöttömyyden kitkemisessä ja nuorten tukemisessa riittää vielä kaikesta huolimatta töitä. Tässä työssä eivät taikatempot auta vaan nuorten työllisyyteen pystytään vaikuttamaan parhaiten pitkäjänteisen työmarkkina- ja koulutuspolitiikan kautta. On tärkeää, että esimerkiksi etsivään nuorisotyöhön ja nuorten työpajatoimintaan panostetaan jatkossakin. Työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö ovat nimittäin osoittautuneet tehokkaiksi keinoiksi estää syrjäytymistä ja auttaa nuoria hyvän aikuiselämän alkuun. Tästä te ja tämä Forssan toiminta on hyvä esimerkki.

Viime vuoden kevään valtion lisätalousarviossa annettiin lisärahoitusta 77 miljoonaa euroa nuorisotyöllisyyden hoitoon. Tuhansille nuorille tuli tällä rahalla työ-, harjoittelu- tai opiskelupaikka. Palkkatukisetelin avulla monet nuoret saivat työpaikan. Työllistymisaseteli, Sanssi-kortin oli viime joulukuun puoliväliin mennessä saanut yhteensä 18 500 nuorta, joista 3200 oli työllistynyt. Joka kuudes nuori työllistyi kortin avulla. Sanssi-kortti -hanke jatkuu tämän vuoden loppuun asti.

Nuoria kannustettiin myös yrittäjyyteen, sillä sadat nuoret yrittäjät saivat tukea yrittäjän starttipaketin avulla. Työharjoittelu ja erilaiset työvoimakoulutukset ja -valmennukset auttoivat monia pysymään poissa työttömyydestä. Omaan hallinnonalaani kuuluva

Metsähallitus työllisti 1,4 miljoonan euron työllistämismäärärahan avulla 150 nuorta luonnonhoitotöihin ja luontokeskuksiin asiakaspalvelutöihin. Alle 25-vuotiaiden työttömyys oli viime marraskuussa laskenut vuoden 2009 marraskuuhun verrattuna 17 prosentilla!

Tämän vuoden talousarviossa nuorisotyöhön on budjetoitu 61,5 miljoonaa euroa. Tämä määräraha kohdennetaan nuorten aktiivisen kansalaisuuden, sosiaalisen vahvistamisen ja elinolojen parantamiseen. Syrjäytymisen estäminen on erityisen tärkeä kohde ja nuorten työpajatoimintaan onkin panostettu.

Hyvät seminaarin osallistajat,

On tärkeää, että jokainen lapsi ja nuori voi kasvaa yhteiskuntamme jäseneksi turvautusti ja tulevaisuuteen luottaen. Ehjän ja kannustavan kodin merkitystä ei voi väheksyä. Kodin eväät elämälle ovat ne kaikkein tärkeimmät. Vanhempien pitää saada ongelmatilanteissa tukea ja apua lapselle tai nuorelle nopeasti. Kaikilla ei valitettavasti ole samanlaisia lähtökohtia, vaikka elämmekin hyvinvointivaltiossa. Vanhempien tulot eivät saisi olla esteenä peruskoulun päättävän nuoren opintosuunnitelmille. Suuri syrjäytymisen riski on juuri koulutasolta toiselle siirryttäessä.

Nuoret tulevat vielä ratkomaan tulevaisuuden suuret haasteet ja voin vilpittömästi sanoa, että heistä kehittyy varmasti historiamme osaavimpia sukupolvia. Nuorilta odotetaan nykyisin paljon: pitää osata useaa kieltä, pitää olla hyvät vuorovaikutustaidot ja pitää olla hyvä ja kattava tietämys omalta koulutusaltaltaan ja yhteiskunnasta ylipäätänsä. En yhtään ihmettele, jos nuori väsy tässä tahdissa. Monet eivät jaksaa suuria vaatimuksia ja putoavat kelkasta. Kaikki kuitenkin tarvitaan mukaan luomaan parempaa Suomea ja maailmaa tulevaisuudessa. Meillä ei ole varaa menettää ketään.

Koulujen opinto-ohjausta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa ja muunlaista tukitoimintaa pitää vahvistaa, jotta nuoret jaksavat. Myös nuorisotoimintaan ja nuorten yhteisölliseen toimintaan on oltava resursseja. Yhteisöllinen toiminta tarjoaa kasvamisen ja oppimisen aktiiviseksi kansalaiseksi sekä tietenkin iloa ja monia uusia ystäviä.

Hyvät kuulijat,

Forssan seudulla oli viime joulukuussa yhteensä 235 alle 25-vuotiasta nuorta työttömänä tai lomautettuna. Lohdullista tässä on se, että luku on tullut vuodentakaisesta alas 59 nuoren verran. Nuorten työpajatoiminnalla on tähän paljon vaikutusta.

Nuorten työpajassa tehdään oikeita töitä eli täällä ei puuhastella jotain työn tekemisen vuoksi vaan toimintaa on kehitetty niin, että se oikeasti tuottaa ja tuo lisäarvoa koko kaupungille. Oli hienoa lukea tietoa, että viime vuoden tilinpäätöksessä liikevaihto oli lähes 50 000 euroa suurempi kuin mitä oli budjetoitu. Se on osoitus menestyksekkästä toiminnasta.

Alun perin toiminta lähti liikkeellä yhdestä työpajasta, ompelimosta. Nykyään pajoja on viisi kappaletta ja työpajatoiminta pyörittää myös kahvilaa Forssan torilla.

Työpajatoiminta antaa joillekin toisen mahdollisuuden. Pajoilla työskentelee yhdyskuntapalvelua suorittavia tai koevapaudessa olevia. Kaidalle polulle ajautuneille ihmisille on annettava uusi mahdollisuus päästä osaksi yhteiskuntaamme. Tämä maksaa itsensä moninkertaisena takaisin.

Olette saaneet tänään kuulla ”Qui vadis iuvenis - Minne menet nuori?” - nuorisotyöllisyysprojektista. Projektista on tullut positiivisia tuloksia. Tällainen toiminta luo tulevaisuudenluottamusta nuoriin. On tärkeää, että nuori työnhakija luottaa omiin kykyihinsä ja mahdollisuuksiinsa! Usein pitkä työnetsintäaika masentaa ja sen vuoksi usko omiin kykyihin saattaa laskea. Tämän tyyppinen toiminta on monille ponnahduslauta työelämään tai vaikka uusiin opintoihin.

Hyvät juhlavieraat,

olemme saaneet tänään kuulla paljon nuorisotyöstä ja nuorisotyöllisyyden hoidosta Forssan seudulla. Nuorten työpajatoiminta on tehokas tapa hoitaa nuorten työllistymistä ja estää nuorten syrjäytymistä. Te teette ehdottoman tärkeää työtä. Haluan vielä kerran onnitella teitä valtiovallan puolesta 17-vuotiasta nuorten työpajatoimintaa.